

Bijlage 10

Literatuurlijst

Aicom (2017). Meer kennis over zorgmijders. Hoe krijg je meer zicht en grip op deze groep? Bilthoven: AICOM.

Algemene Rekenkamer (2016). Aanpak van laaggeletterdheid. Den Haag: Algemene Rekenkamer.

Anderson, K. K., Flora, N., Archie, S., Morgan, C., & McKenzie, K. (2014). A meta-analysis of ethnic differences in pathways to care at the first episode of psychosis. *Acta Psychiatrica Scandinavica*, 130(4), 257–268. <https://doi.org/10.1111/acps.12254>

Anderson, K. K., McKenzie, K. J., & Kurdyak, P. (2017). Examining the impact of migrant status on ethnic differences in mental health service use preceding a first diagnosis of schizophrenia. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology*, 52(8), 949–961. <https://doi.org/10.1007/s00127-017-1403-z>

Bransen E, J Pols, B Althoff (2015). Waar bemoei ik me mee? Handreiking voor begeleiders van mensen met een lichte verstandelijke beperking die alcohol of drugs gebruiken. Utrecht: Trimbos-instituut.

Brinkman, M., Veer, A. de, Groot, K. de, Francke, A. Zorgverleners ontevredener over kwaliteit van zorg. *TVZ: Verpleegkunde in praktijk en wetenschap*: 2018, 128(4), 34-35.

Brinkman M, A de Veer, K de Groot, A Francke (2018). Mensen met complexe psychische problematiek in de wijk. Vragenlijstonderzoek onder verpleegkundigen, verzorgenden, begeleiders en praktijkondersteuners. Utrecht: NIVEL.

Brown, A., Rice, S. M., Rickwood, D. J., & Parker, A. G. (2016). Systematic review of barriers and facilitators to accessing and engaging with mental health care among at-risk young people. *Asia-Pacific Psychiatry*, 8(1), 3–22. <https://doi.org/10.1111/appy.12199>

Bruin S de, L Lemmens, M Lette, Y Buist, A Stoop, C Baan (2016). Factsheet Vroegopsporing bij (kwetsbare) ouderen: wat is nodig om beter aan te sluiten bij hun wensen en behoeften? Bilthoven: RIVM.

Chadwick, A., Street, C., McAndrew, S., & Deacon, M. (2012). Minding our own bodies: Reviewing the literature regarding the perceptions of service users diagnosed with serious mental illness on barriers to accessing physical health care. *International Journal of Mental Health Nursing*, 21(3), 211–219. <https://doi.org/10.1111/j.1447-0349.2011.00807.x>

Chen LY, Crum RM, Martins SS, Kaufmann CN, Strain EC, Mojtabai R. Service use and barriers to mental health care among adults with major depression and comorbid substance dependence. *Psychiatr Serv*. 2013 Sep 1;64(9):863-70. doi: <https://doi.org/10.1176/appi.ps.201200289>

Clement S, Schauman O, Graham T, Maggioni F, Evans-Lacko S, Bezborodovs N, Morgan C, Rüsch N, Brown JS, Thornicroft G. What is the impact of mental health-related stigma on help-seeking? A systematic review of quantitative and qualitative studies. *Psychol Med*. 2015 Jan;45(1):11-27. DOI: <https://doi.org/10.1017/S0033291714000129>.

Desborough, J., Forrest, L., & Parker, R. (2012). Nurse-led primary healthcare walk-in centres: An integrative literature review. *Journal of Advanced Nursing*, 68(2), 248–263. <https://doi.org/10.1111/j.1365-2648.2011.05798.x>

Dom, G., Dijkhuizen, A., Van der Hoorn, B., e.a. (2013). Handboek dubbele diagnose

Frederiks, B., Dörenberg, V. (2015). Bemoeizorg in de zorg voor mensen met een lichte verstandelijke beperking. Een handreiking voor begeleiders die dagelijks zorg en ondersteuning bieden aan cliënten. Amsterdam: VUmc.

GGD GHOR Nederland, GGZ Nederland, KNMG (2015). Handreiking Gegevensuitwisseling in de bemoeizorg.

Goede, P. de. Op zoek naar de onzichtbare kwetsbare patiënt. Multidisciplinaire diagnostiek bij ouderen in de thuissituatie. [PdeG.pdf \(gerodontologie.nl\)](#)

Gulliver, A., Griffiths, K.M. & Christensen, H. Perceived barriers and facilitators to mental health help-seeking in young people: a systematic review. *BMC Psychiatry* 10, 113 (2010). <https://doi.org/10.1186/1471-244X-10-113>

Happell, B., Scott, D., & Platania-Phung, C. (2012). Perceptions of barriers to physical health care for people with serious mental illness: A review of the international literature. *Issues in Mental Health Nursing*, 33(11), 752–761. <https://doi.org/10.3109/01612840.2012.708099>

Hosper, K. & van Loenen, T. (2021). Leven met ongezonde stress: aandacht voor chronische stress in de aanpak van gezondheidsverschillen. Pharos. <https://www.pharos.nl/kennisbank/leven-met-ongezonde-stress/>

Huerta-Ramírez, R., Bertsch, J., Cabello, M., Roca, M., Haro, J. M., & Ayuso-Mateos, J. L. (2013). Diagnosis delay in first episodes of major depression: A study of primary care patients in Spain. *Journal of Affective Disorders*, 150(3), 1247–1250. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2013.06.009>

Kantor, V., Knefel, M., & Lueger-Schuster, B. (2017). Perceived barriers and facilitators of mental health service utilization in adult trauma survivors: A systematic review. *Clinical Psychology Review*, 52, 52–68. <https://doi.org/10.1016/j.cpr.2016.12.001>

Klop H, B Onwuteaka-Philipsen, J Gootjes, K Evenblij (2018). Zorgmijding onder dak- en thuislozen: lessen uit de werkwijze van straatpastors en geestelijk verzorgers. Amsterdam: VUmc.

LEDD (2020). <https://www.led.nl/algemene-informatie>. Utrecht: Landelijk Expertisecentrum voor Dubbele Diagnose (LEDD).

Lohuis, G., R. Schilperoort, G. Schout (2008). Van bemoei- naar groeizorg. Methodieken voor de OGGZ. Houten: Noordhoff Uitgevers Groningen.

McChesney, G. C., Adamson, G., & Shevlin, M. (2015). Service use patterns and mental health symptoms among adolescents exposed to multiple types of trauma. *Journal of Adolescence*, 40, 1–10. doi:[10.1016/j.adolescence.2015.01.003](https://doi.org/10.1016/j.adolescence.2015.01.003).

Malla, A., Jordan, G., Joobar, R., Schmitz, N., Norman, R., Brown, T., ... Rochford, J. (2014). A controlled evaluation of a targeted early case detection intervention for reducing delay in treatment of first episode psychosis. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology*, 49(11), 1711–1718. <https://doi.org/10.1007/s00127-014-0893-1>

Meeuwissen JAC, Meijel B van, Piere M van, Bak M, Bakkenes M, Kellen D van der, Hamersveld S van, Gool R van, Dermout K, Feldmann CT, Risseeuw AH, Wijtsma-van der Kolk A, Vuuren I van, Rümke M, Sloots-Jongen EMJN, Heij P de, Starmans R, Daatselaar C, Veen C van en Hermens M (2015). Multidisciplinaire richtlijn Somatische screening bij mensen met een ernstige psychische aandoening. Utrecht: V&VN.

Mojtabai, Ramin & Cullen, Bernadette & Everett, Anita & Nugent, Katie & Sawa, Akira & Sharifi, Vanda & Takayanagi, Yoichiro & Toroney, Jaimie & Eaton, William. (2014). Reasons for Not Seeking General Medical Care Among Individuals With Serious Mental Illness. *Psychiatric services* DOI:[10.1176/appi.ps.201300348](https://doi.org/10.1176/appi.ps.201300348)

Neijmeijer, L. (2015). Modelbeschrijving (Flexibele) ACT LVB. Herziene versie mei 2015. Utrecht: Trimbos-instituut

NIVEL (2015). Inzicht in zorgmijden. Aard, omvang, redenen en achtergrondkenmerken. Utrecht: NIVEL.

NJI (2010). Naar interculturele competentieprofielen in het preventieve en ontwikkelingsgericht jeugdbeleid. Utrecht: Nederlands Jeugdinstituut.

Oleski, J., Mota, N., Cox, B. J., & Sareen, J. (2010). Perceived need for care, help seeking, and perceived barriers to care for alcohol use disorders in a national sample. *Psychiatric Services*, 61(12), 1223–1231. <https://doi.org/10.1176/ps.2010.61.12.1223>

Pharos (2018). Laaggeletterdheid en beperkte gezondheidsvaardigheden. Factsheet november 2018.

Priester, M. A., Browne, T., Iachini, A., Clone, S., DeHart, D., & Seay, K. D. (2016). Treatment Access Barriers and Disparities Among Individuals with Co-Occurring Mental Health and Substance Use Disorders: An Integrative Literature Review. *Journal of Substance Abuse Treatment*, 61(2016), 47–59. <https://doi.org/10.1016/j.jsat.2015.09.006>

Pro Persona (2016). [Folder Multicomponentbehandeling zorgmijder.](#)

RIVM (2012). Effecten van preventieve interventies: zijn er verschillen tussen mensen met een lage en een hoge sociaaleconomische status? Bilthoven: Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM).

Rocque R, Leanza Y. (2015). A Systematic Review of Patients' Experiences in Communicating with Primary Care Physicians: Intercultural Encounters and a Balance between Vulnerability and Integrity. PLoS One. 2015 Oct 6;10(10):e0139577. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0139577>

Roeg, D., van de Lindt, S., Lohuis, G., & van Doorn, L. (2015). Bemoeizorg van A tot Z: Assertieve en outreachende Zorg. SWP.

Roeg, D. (2007). Measurement of program characteristics of intensive community-based care for persons with complex addiction problems. Tilburg: Universiteit van Tilburg.

Rots-de Vries C, I Kroesbergen, Y Theunis (2016). Outreachend werken in de Jeugdgezondheidszorg. Handleiding voor de interventie 'Bemoeizorg in de JGZ'. GGD West-Brabant, Tranzo, UvT, RIVW.

Salaheddin K, Mason B. (2016). Identifying barriers to mental health help-seeking among young adults in the UK: a cross-sectional survey. Br J Gen Pract. 2016 Oct;66(651). DOI:[10.3399/bjgp16X687313](https://doi.org/10.3399/bjgp16X687313)

Schout, G. (2007). Zorgvermijding en zorgverlamming: Naar een praktijktheorie voor de openbare geestelijke gezondheidszorg. Journal of Social Intervention: Theory and Practice, 17(1), 15-26.

Schout, G. De Jong, G, Zeelen J. (2010). Establishing contact and gaining trust: an exploratory study of care avoidance. Journal of Advanced Nursing 66(2), 324-333.

Schnyder, Nina & Panczak, Radoslaw & Groth, Nicola & Schultze-Lutter, Frauke. (2017). Association between mental health-related stigma and active help-seeking: Systematic review and meta-analysis. The British Journal of Psychiatry. DOI:[10.1192/bjp.bp.116.189464](https://doi.org/10.1192/bjp.bp.116.189464)

Smith TE, Appel A, Donahue SA, Essock SM, Jackson CT, Karpata A, Marsik T, Myers RW, Tom L. Use of administrative data to identify potential service gaps for individuals with serious mental illness. Psychiatr Serv. 2011 Sep;62(9):1094-7. DOI:[10.1176/ps.62.9.pss6209_1094](https://doi.org/10.1176/ps.62.9.pss6209_1094)

Tielens, J., Vester, M. (2010). Bemoeizorg. Eenvoudige tips voor moeilijke zorg. Voor iedereen die werkt met mensen met een chronische psychiatrische stoornis. Uitgeverij De Tijdstroom.

Ten Have, M., De Graaf, R., Van Dorsselaer, S., & Beekman, A. (2013). Lifetime treatment contact and delay in treatment seeking after first onset of a mental disorder. Psychiatric Services, 64(10), 981-989. <https://doi.org/10.1176/appi.ps.201200454>

Trimbos-instituut (2015). Cultuursensitief addendum bij de Multidisciplinaire Richtlijn (MDR) Schizofrenie. Utrecht: Trimbos-instituut.

Twickler, Th. B., Hoogstraaten, E., Reuwer, A., Singels, L., Stronks, K. en Essink-Bot, M.L. (2009). Laaggeletterdheid en beperkte gezondheidsvaardigheden vragen om een antwoord in de zorg. Ned Tijdsch Geneesk 2009; 153:A250

Van Doorn, L., (2004) Outreachend hulpverlening. Praktijkervaringen van 10 experimentele projecten. Arnhem: Hoogland en Zoon.

Van Laere, I.R.A.L. (2010). Social medical care before and during homelessness in Amsterdam. University of Amsterdam.

Van der Waerden, J. E. B., Hoefnagels, C., & Hosman, C. M. H. (2011). Psychosocial preventive interventions to reduce depressive symptoms in low-SES women at risk: A meta-analysis. Journal of Affective Disorders, 128(1–2), 10–23. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2010.02.137>

Wind, A., te Velde, B., (2019). Kwetsbare ouderen thuis handreiking voor integrale zorg en ondersteuning in de wijk. https://www.beteroud.nl/beteroud/media/documents/handreiking-kwetsbare-ouderen-thuis-mei-2019_2.pdf

Xu, Z., Huang, F., Kösters, M., Staiger, T., Becker, T., Thornicroft, G., & Rüsch, N. (2018). Effectiveness of interventions to promote help-seeking for mental health problems: Systematic review and meta-analysis. Psychological Medicine, 48(16), 2658–2667. <https://doi.org/10.1017/S0033291718001265>.

<https://www.venvn.nl/nieuws/zorgmijders-hoe-krijg-je-ze-in-beeld>

<http://kennisbundel.vilans.nl/verward-in-de-wijk-zorgmijding.html>